

Datum : 28 september 2021

Aan de raadsleden van de gemeente Gennep

Zaaknummer : 425659

Onderwerp : Raadsinformatiebrief Voorbereiding invoering Omgevingswet

Beste leden van de raad,

Hierbij informeren wij u over de stand van zaken bij de voorbereiding op de Omgevingswet. U bent hierover in de eerste helft van dit jaar eerder geïnformeerd met een raadsinformatiebrief (16 februari 2021) en tijdens een raadsinformatiebijeenkomst (12 april 2021).

Omgevingswet

Bij de voorbereiding van de Omgevingswet sluiten we aan bij de doelstelling om wet- en regelgeving voor de fysieke leefomgeving beter te laten aansluiten op de veranderende samenleving: sneller, eenvoudiger en beter. De Omgevingswet treedt naar verwachting 1 juli 2022 in werking. Er is sprake van een overgangssituatie tot het moment dat gemeenten een gemeentebreed omgevingsplan hebben. Deze periode duurt uiterlijk tot 1 januari 2030. Gemeenten kunnen ook al eerder het omgevingsplan opstellen. Dit voorkomt dat we erg lang met twee stelsels naast elkaar werken.

Stand van zaken

Een groot deel van de voorbereiding heeft betrekking op de interne organisatie. Het gaat dan om het aanpassen van werkprocessen, het opleiden van medewerkers en het voorbereiden van de ict. Hierover bent u eerder geïnformeerd en lopen we op koers. De grootste risico's doen zich voor bij het goed functioneren van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (ict).

We bereiden ook een aantal raadsvoorstellen voor. Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst in april hebben we onderdelen hiervan met u verkend. We concentreren ons eerst op het kunnen uitvoeren van de wet en het continueren van een goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven. In de overgangsperiode na de invoering is er tijd om met de raad nadere keuzes te maken rond bijvoorbeeld deregulering en het omgevingsplan. Hieronder geven we een totaalbeeld van de besluiten die de raad voorafgaand aan de invoering van de Omgevingswet moet nemen. Een aantal daarvan komt terug in de raad van december 2021 of januari 2022.

Raadsvoorstel bindend adviesrecht, verplichte participatie en delegatie

In dit voorstel worden drie samenhangende besluiten gecombineerd. In de eerste plaats neemt de raad een besluit bij welke buitenplanse omgevingsplanactiviteiten zij adviesrecht heeft. Hiervoor wordt door uw raad een lijst vastgesteld. Het ligt voor de hand om hierbij aan te sluiten bij de situaties waarvoor op dit moment de verklaring van geen bedenkingen van de Wabo geldt. Voor deze situaties vereist de Omgevingswet dat we besluiten in het algemeen

binnen acht weken nemen. Binnen deze termijn moet de raad een besluit nemen over de situaties waarvoor het bindend adviesrecht geldt. Dit stelt eisen aan de procesgang.

In de tweede plaats stelt de raad een lijst vast bij welke buitenplanse omgevingsplanactiviteiten participatie verplicht is. Het ligt voor de hand dit aan te sluiten bij situaties waarbij ook het bindend adviesrecht geldt (zie hiervoor). Participatie is een belangrijk onderdeel van de Omgevingswet. Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning moet worden aangegeven op welke wijze de omgeving is betrokken. We ondersteunen en stimuleren inwoners en bedrijven hierbij met bijvoorbeeld een handreiking.

In de derde plaats moet de raad een besluit nemen over delegatie van bevoegdheden aan het college. Net als bij het bindend adviesrecht sluiten we hierbij aan bij de huidige praktijk van bevoegdhedenverdeling. In de huidige situatie kan het college uitwerkingsplannen en wijzigingsplannen vaststellen. De nieuwe delegatiemogelijkheid komt in de plaats van de huidige uitwerkingsplicht of wijzigingsbevoegdheid.

Raadsvoorstel Verordening commissie omgevingskwaliteit en Erfgoedverordening

De taken en bevoegdheden van de huidige monumentencommissie en commissie ruimtelijke kwaliteit vervallen van rechtswege bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Om de advisering te kunnen continueren moet de raad vóór het inwerkingtreden van de Omgevingswet een nieuwe Verordening op de Commissie Omgevingskwaliteit Gennep en een Erfgoedverordening gemeente Gennep vaststellen. In de Tweede Kamer is een motie aangenomen om aan te dringen op een commissie met een brede adviestaak. Een commissie die zoveel mogelijk aan de voorkant van ruimtelijke processen adviseert en initiatiefnemers uitdaagt en inspireert. De modelverordening van de VNG sluit hierop aan. We gebruiken dit als basis voor ons voorstel.

Raadsvoorstel Legesverordening

Voor de leges brengt de Omgevingswet behoorlijke veranderingen met zich mee. De eerste verandering volgt uit de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB) die tegelijk met de Omgevingswet in werking treedt. Met deze wet vervalt de bouwtechnische toets die gemeenten bij een omgevingsvergunning moet uitvoeren. Aanvragers moeten hiervoor dan een private kwaliteitsborger inschakelen. De overgang vindt gefaseerd plaats. Vanaf juli 2022 gaat de bouwtechnische toets voor eenvoudig bouwwerken over naar de private kwaliteitsborger. Later volgen de meer complexere situaties. Gemeenten houden wel een administratieve taak. Doordat de bouwtechnische toets bij gemeenten vervalt, kunnen we hiervoor geen leges heffen. In de tweede plaats ontstaat de mogelijkheid voor gemeenten om milieuleges te heffen. De keuze hiervoor ligt bij de gemeenteraad. In de derde plaats komt met de Omgevingswet een sterker accent te liggen op het traject voorafgaand aan de formele aanvraag. Hierbij is de keuze om de leges hierop aan te passen. Bij al deze veranderingen is van belang om de kostendekkendheid te bepalen en hier keuzes in te maken.

Om gefundeerde keuzes te maken zijn we in september 2021 gestart met een onderzoek naar de impact van de Omgevingswet voor de leges. Dit uitkomsten hiervan benutten we voor een raadsvoorstel in de eerste helft van 2022 voor het vaststellen van de nieuwe legestabel. Deze legestabel wordt van kracht met ingang van de start van de Omgevingswet. Tijdens een raadsinformatiebijeenkomst op 1 november informeren wij u uitgebreider over de veranderingen en verkennen we met u de kaders.

Raadsvoorstel nadeelcompensatie

In de Omgevingswet is een nadeelcompensatieregeling opgenomen die aansluit op de generieke regeling uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Naar verwachting treedt op 1 juli 2022 –tegelijk met de Omgevingswet - de nadeelcompensatieregeling uit de Awb in werking. Voor gemeenten betekent dit dat de raad een verordening nadeelcompensatie moet vaststellen. We sluiten hiervoor aan bij de modelverordening van de VNG. Dit voorstel volgt in het voorjaar van 2022.

Raadsvoorstel Grondzaken en Omgevingswet (kostenverhaal)

Net als onder de huidige wetgeving zal de gemeente veelal voorafgaand aan een planologische wijziging een overeenkomst sluiten met de initiatiefnemer voor vrijwillig kostenverhaal op privaatrechtelijke basis. Dit blijft ook onder de Omgevingswet de voorkeur houden. Mocht dit onverhoopt niet lukken, dan valt de gemeente terug op een gemeentelijke regeling voor publiekrechtelijk afdwingbaar kostenverhaal, gekoppeld aan het Omgevingsplan. De landelijke kaders voor deze regeling zijn in ontwerp gereed. Daarbinnen kan uw raad keuzes maken. Wij zullen uw raad vooraf informeren over de keuzemogelijkheden voor dit publiekrechtelijk kostenverhaal. Dit vindt plaats in het voorjaar van 2022.

Vervolg voorbereidingstraject

Het vervolg van het voorbereidingstraject bestaat grofweg uit drie onderdelen.

1. Voorbereiden organisatie

We continueren de voorbereiding in het laatste jaar voor de invoering, zodat we kunnen werken volgens de eisen van de Omgevingswet. Dit doen we door de werkprocessen aan de Omgevingswet aan te passen. Van belang daarbij is dat we in staat zijn om conform de Omgevingswet aanvragen binnen acht weken af te wikkelen. Hiervoor is een goed gestroomlijnd voortraject van belang. Ook maken we afspraken met ketenpartners voor advisering. Er is ook veel inzet nodig om de nieuwe ICT systemen voor de Omgevingswet te implementeren en met de nieuwe systemen te oefenen.

2. Dienstverlening aan burgers en bedrijven

We informeren bedrijven en inwoners over de veranderingen door de Omgevingswet. Dit heeft betrekking op het proces voor het bespreken van initiatieven en het indienen van aanvragen. Daarvoor speelt het landelijk digitaal stelsel een rol voor een vergunningscheck, aanvragen, het inzien van de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Verder informeren we de inwoners en bedrijven over het belang van participatie en bieden we ze hiervoor hulpmiddelen. We gaan ook gemeentebreed participatiebeleid opstellen voor onze eigen rol. Participatie bij de Omgevingswet (zoals bij de visie en het omgevingsplan) is hiervan een (verplicht) onderdeel.

Verder gaan we richting initiatiefnemers communiceren over de werkwijze die we volgen voorafgaand aan de invoeringsdatum. Aanvragen na 1 juli 2022 voor een omgevingsvergunning of verzoeken om aanpassing van het omgevingsplan vallen onder de nieuwe wetgeving. Ontwerpbestemmingsplannen die voor deze datum ter inzage zijn gelegd, kunnen nog onder de oude wetgeving worden afgehandeld. Datzelfde geldt voor aanvragen voor omgevingsvergunningen. Omdat voor ontwerpbestemmingsplannen en complexe omgevingsvergunningen veel voorbereiding en besluitvorming nodig is, hanteren we 1 mei 2022 als deadline om deze nog onder de oude wetgeving te kunnen behandelen

3. Opstellen gemeentebreed Omgevingsplan

Om te komen tot een gemeentebreed omgevingsplan stellen we een plan van aanpak op. Hierin bepalen we de opzet, werkwijze en planning. Ook wordt hierin de streefdatum voor het gemeentebrede omgevingsplan opgenomen. In het plan van aanpak geven we ook aan hoe we de raad betrekken in het traject. De raad heeft uiteindelijk de bevoegdheid om het omgevingsplan vast te stellen. In het traject om tot het gemeentebrede omgevingsplan te komen nemen we ervaringen mee die we opdoen met de pilot omgevingsplan Ven-Zelderheide.

Informatieavond raad

Op 1 november 2021 is er een raadsinformatiebijeenkomst waarbij leges binnen de Omgevingswet centraal staat. We geven hierover informatie en gaan met u in gesprek aan de hand van stellingen. Ook kunt u dan eventuele (technische) vragen stellen naar aanleiding van deze informatiebrief. Tot slot wijzen wij u erop dat via de website www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl en via de VNG over alle onderwerpen veel informatie voor raadsleden beschikbaar is.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gennep,
De secretaris,

De burgemeester,

Jacqueline Nijland

Hans Teunissen